

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Landbruksavdelingen

Trygve Haugeland
Haugelandsveien 104
4580 LYNGBAL

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/4825

Dato
30.06.2016

Tillatelse til bruk av utenlandske treslag på eiendommen gnr. 139 bnr. 1, Lyngdal kommune

Vi viser til søknad om utsetting av utenlandske treslag på eiendommen gnr 139 bnr 1 i Lyngdal kommune. Det søkes om å sette ut 1600 planter av arten japanlerk (*Larix kaempferi*) på en hogstflate der det tidligere har stått furu. Formålet er skogproduksjon. Søker opplyser at et nytt omløp med furu ikke er ønskelig, da boniteten er for høy – noe som gir svært dårlig kvalitet. Lerk får normalt en bedre kvalitet på denne type bonitet. Det finnes enkelttrær av lerk på Tjersland, ca. 1,5 km syd for omsøkt areal.

Lovgrunnlaget

Utsetting av utenlandske treslag i Norge krever tillatelse etter naturmangfoldloven (nml). Søknader om slik tillatelse behandles etter *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*, fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juli 2012.

Risikoen for ukontrollert spredning av utenlandske arter og mulige skadevirkninger for arter og naturtyper skal vurderes. Det er vanlig å sette vilkår for tillatelsen for å redusere risikoen for skader.

Etter nml § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, og vurderingen og vektleggingen skal framgå av vedtaket.

Vurdering

Japanlerk er i *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012* oppført i kategori lav risiko for spredning. Hvis japanlerk får sette frø er det sannsynlig at den kan spre seg i naturen. Vi vet at en del utenlandske treslag og organismer som følger med trærne påvirker naturen på stedet negativt ved at de fortrenger planter og dyr som er der fra før eller ved at de har med seg sykdommer. Feltstudier har vist at japanlerk har høy spredningsintensitet og stor spredningsavstand, opp til 80 meter. Arten viser imidlertid lav evne til å konkurrere i bestand med andre treslag pga. høye lyskrav (DN-utredning 8-2012 jf. Nygaard m.fl. 1999). Fagekspertene mener at japanlerk etablerer seg i liten grad i sluttet skog, slipper mye lys ned til feltsjiktet, har begrenset spredning og representerer neppe noen økologisk risiko (Artsdatabanken: Norsk svarteliste 2012).

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8):

I Naturbase er det registrert naturreservat, naturtype, livsmiljø og arter av særlig stor forvaltningsinteresse nærmere enn 1000 meter fra omsøkte areal, jf. tabeller under. Det er tre MiS-registreringer innenfor 1000 m av omsøkt areal. Grønehaugen naturreservat ligger 265 meter fra omsøkt utplantingsområde. Det er forbudt å innføre nye plantearter i naturreservatet. Elva Møska ligger 140 meter fra omsøkt areal, og elva grenser inn til Grønehaugen naturreservat. Kunnskapen om naturmangfoldet i området vurderes som tilstrekkelig for å behandle søknaden, jf. nml § 8. Ingen av registreringene er innenfor omsøkte areal. Oversikt over verneområder og de viktigste naturtyperegistreringene i området:

Områdenavn	Naturtype	Verdi	Avstand til utsettingsområde
Skolandsvatnet, Østre	<i>Rik edellauvskog</i>	B - Viktig	200 m
Skoland, Storåsen	<i>Rik edellauvskog</i>	A – Svært viktig	510 m
Grønehaugen	<i>Store gamle trær</i>	C – Lokalt viktig	500 m

Områdenavn	Verneform	Avstand til utsettingsområde
Grønehaugen	Naturresevat	265 m
Skoland	Naturresevat	765 m
Kvellandsfossen	Naturresevat	1 800 m

Livsmiljø	Vegetasjonstype	ID	Avstand til utsettingsområde
Rikbarkstrær	Småbregneskog	96327	260 m
Hule lauvtrær		9287	420 m
Eldre lauvsuksesjon	Blåbærskog	96291	700 m

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Listestatus rødlista	Avstand til utsettingsområde
Barlind	<i>Taxus baccata</i>	Sårbar (VU)	600 m

Føre-var-prinsippet (§ 9):

Hvis vi ikke har nok kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for natur og miljø skal vi være føre-var for å unngå skader på naturen. I områder der slike trær ikke hogges før frøsetting kan de spre seg utenfor plantefeltene. Virkningen av mange fremmede arter på stedegen natur kan først være negativ etter mange år som viltvoksende, og det er derfor vanskelig å ha full oversikt over eventuelle negative virkninger for naturen. Det er derfor viktig å være føre-var i forhold til bruk av utenlandske treslag. Gjennom vilkårene som settes for tillatelsen mener vi at det er lav risiko for spredning av treslaget utenfor plantefeltet.

Samla belastning (§ 10):

Vilkårene for tillatelsen skal sørge for at tiltaket ikke gir noen belastning for naturen i området og den samla belastningen i området vil derfor ikke øke etter plantingen.

Kostnader dekkes av tiltakshaver (§ 11):

Den som får tillatelse til utplanting må selv dekke kostnader ved å hindre og begrense eventuelle skader; eksempelvis tilsyn, sluttogst av trær og eventuelle andre tiltak.

Konklusjon:

Både elv og naturresevat ligger utenfor tidligere registrert spredningsavstand for treslaget. I naturresevatet er det i stor grad sluttet skog, hvor japanlerk grunnet sitt høye lyskrav vil konkurrere dårlig. Selv om japanlerk kan spre seg i naturen så har den ifølge Artsdatabasen lav risiko for å påvirke naturen negativt. For å sikre at spredning ikke skjer, settes det vilkår om at naturlig foryngelse av japanlerk utenfor omsøkt areal skal fjernes. Fylkesmannen kan ikke se at en utplanting av japanlerk til skogproduksjon som skissert vil påvirke de nevnte naturresevat, naturtypelokaliteter og artsforekomster, såfremt vilkårene i tillatelsen blir fulgt.

Vedtak

Med hjemmel i *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål* gir Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder tillatelse til bruk av utenlandske treslag som følger:

Omsøkt areal	Treslag	Antall planter
8 dekar	Japanlerk (<i>Larix kaempferi</i>)	1600 stk

Tillatelsen gjelder for omsøkt areal, treslag og antall som i tabellen over og har en varighet på 2 år, dvs. fram til 29. juni i 2018 (se kartvedlegg).

Vilkår for tillatelsen

- Eventuell spredning av japanlerk utenom godkjente felt for skogproduksjon skal kontrolleres minst hvert 4. år etter at trærne har blitt frøbærende. Naturlig foryngelse av japanlerk utenfor omsøkt areal skal fjernes.
- Dokumentasjon på internkontroll skal fremlegges på forespørsel. Et eksempel på skjema til bruk ved internkontroll finnes på Fylkesmannens nettside <https://www.fylkesmannen.no/Aust-og-Vest-Agder/Landbruk-og-mat/Skogbruk/Forskrift-om-utsetting-av-utenlandske-treslag-til-skogbruksformal/>
- Trærne skal hogges senest ved biologisk hogstmoden alder. Eventuelle oppslag av japanlerk på og utenfor feltet skal kontrolleres og fjernes de påfølgende 5 år etter hogst.
- Det skal ikke settes igjen livsløpstrær av utenlandske treslag ved hogst. Dette følger direkte av forskriften.
- Ved avvik fra bestemmelsene kan ansvarlig myndighet oppheve, endre eller sette nye vilkår i tillatelsen i samsvar med nml § 67. Ved evt. pålegg om tilbakeføring av arealene vil kostnadene bli pålagt skogeier.

Kontroll

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet, fører tilsyn med at utsetting av utenlandske treslag skjer i samsvar med bestemmelsene i forskrift, herunder tilsyn med eventuelle spredningsområder.

Ved avvik fra bestemmelsene kan Fylkesmannen eller Miljødirektoratet oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, eller trekke tillatelsen tilbake.

Tillatelsen skal oppbevares hos tiltakshaver/grunneier inntil vilkårene i tillatelsen er oppfylt, jf. forskriften § 7.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven kap. VI. Klagefristen er tre uker etter du har mottatt vedtaket. Miljødirektoratet er klageinstans, men klagen sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages på og de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Med hilsen

Tore Haugum (e.f)
landbruksdirektør

Ole Stabekk
fylkesskogmester

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Ole Stabekk, tlf: 38 17 61 91

Kopi til:

Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Kai-Ove Kvinlaug	Hægeland Store	4580	LYNGDAL
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Vedlegg: Kartskisse med oversikt over tillatte utplantingsområder for utenlandske treslag til skogproduksjon

